

Beste trainer,

De auteurs van de *Therapeutenhandleiding ADHD* hebben voor de 3^e druk van de handleiding een nieuwe inleiding geschreven, omdat ze een genuanceerd beeld van ADHD heel belangrijk vinden. Maar ze vinden het ook belangrijk dat de huidige kopers, die nog niet de 3^e druk hebben, ook op de hoogte zijn van deze inleiding, daarom treft u op de achterkant van dit inlegvel de nieuwe inleiding aan. Hieronder vindt u ook een QR-code naar een inlegvel voor het *Werkboek ADHD groep* van bladzijde 33 en 34. Omdat de auteurs het belangrijk vinden dat u, als u de ADHD-psycho-educatiegroep gaat geven aan kinderen, ook de meest recente informatie gebruikt. Met de QR-code komt u bij het nieuwe inlegvel van bladzijde 33 en 34 voor het werkboek voor kinderen met ADHD. Deze kunt u dan uitprinten en samen met de kinderen de oude bladzijde 33 en 34 uit het werkboek vervangen door het nieuwe inlegvel. Door bijvoorbeeld die bladzijde eruit te scheuren en het inlegvel erin te plakken met plakband. Zodat niet alleen u, maar juist ook de kinderen met de classificatie ADHD, waar we het voor doen, zo goed mogelijk informatie krijgen van u als trainer en van ons als auteur.

Succes en veel plezier met het geven van de ADHD-groep!

Tirtsa Ehrlich en Jacqueline Hilbers



Deze therapeutenhandleiding ADHD is een herziene versie. Dat was nodig, omdat er tegenwoordig onder wetenschappers een flinke discussie gaande is of diagnoses of 'labels' zoals als ADHD wel gesteld moeten worden. De volgende vraag staat daarbij vaak centraal: **Is ADHD een hersenziekte of menselijke variatie?**

De ene groep zegt stellig dat ADHD een hersenziekte is en baseert zich daarbij op studies waarbij op groepsniveau kleine verschillen in de hersenen zijn gevonden tussen mensen met en zonder de classificatie ADHD en studies bij tweelingen waaruit zou blijken dat erfelijkheid een rol speelt. Aan de andere kant zijn er wetenschappers die zeggen dat de resultaten van de onderzoeken verkeerd geïnterpreteerd worden en dat we nog bijna helemaal niets weten. ADHD is volgens hen geen stoornis maar een menselijke variatie die alleen in de huidige drukke en snelle maatschappij als stoornis wordt gelabeld. Zij vinden dat labels helemaal moeten verdwijnen. Ze verwijten het andere kamp **reïficatie**, ook wel '**verdinglijking**' of 'tot ding maken' van ADHD. Met als gevaar de indruk te wekken dat ADHD iets is waar een duidelijke (medische) oorzaak voor is, terwijl we eigenlijk nog niet precies weten waarom het ene mens last heeft van gedrag dat we ADHD noemen en de ander niet.

De auteurs van dit boek willen niet meedoen aan die gepolariseerde discussie rond ADHD. We weten dat ADHD slechts een naam is die we voor een groep gedragingen hebben bedacht (een gedragsbeschrijvende 'classificatie'), zodat we met elkaar makkelijker kunnen praten over die groep gedragingen, en ook dat we daarmee nog niets definitiefs weten over eventuele oorzaken. Tegelijkertijd zien we ook dat veel kinderen wel degelijk al die gedragingen hebben en dat juist de naamgeving van dat gedrag steun geeft en de 'schuld' bij hen weghaalt en mogelijkheden creëert de omgeving voor hen aan te passen. Er zijn wel aanwijzingen dat bij kinderen met de classificatie ADHD mogelijk dingen (in het brein) anders werken, hoewel we daar nog niet alles en niets definitiefs over weten. En we weten dat ADHD multifactorieel bepaald is waarbij erfelijkheid, psychologische en omgevingsfactoren allemaal een rol spelen. Het zou mooi zijn als onze maatschappij minder snel zou gaan, minder druk is en er meer begrip is als je ADHD-gedrag hebt, zodat een classificatie ADHD niet meer nodig zou zijn. Alleen zo ver is het nog niet.

Een ADHD-classificatie kan volgens ons wel een meerwaarde hebben zodat kinderen zichzelf beter leren begrijpen en op meer begrip van anderen kunnen rekenen, doordat een classificatie de kwetsbaarheid van kinderen in hun specifieke context een naam geeft. Daarom toch dit boek specifiek voor kinderen met de classificatie ADHD. Tegelijk zijn we het ermee eens dat we het begrip 'normaal' moeten oprekken, zodat we minder gedrag als stoornis hoéven te labelen. Want de menselijke variatie die we ADHD noemen is geen stoornis, het zegt alleen dat iemand een persoon is met deze classificatie in deze samenleving. Het zou fantastisch zijn als over 20 jaar dit boek en ADHD-psycho-educatiegroepen niet meer nodig zijn, omdat onze maatschappij veranderd is en voldoende rekening houdt met mensen die meer druk en impulsief gedrag laten zien en concentratieproblemen hebben, maar tot die tijd hopen we dat we kinderen met de classificatie ADHD met de ADHD-psycho-educatiegroep kunnen helpen.

NB:

Als kinderen vragen hoe het komt dat ze ADHD hebben of willen weten wat de oorzaak is, kunt u uitleggen dat onderzoekers dat ook nog niet precies weten. Maar dat het vaak een combinatie is van meerdere dingen tegelijk. Zo denken onderzoekers dat erfelijkheid een rol speelt, maar ook de omgeving vanaf het moment dat het kind in de buik van de moeder zat. U kunt uitleggen hoe (na)denkfuncties werken. En vooral benadrukken dat ook al weten we nog niet precies hoe het komt dat het ene kind ADHD heeft en het ander niet, het niemands SCHULD is.

Gebruik eens i.p.v. het lied ' Een doodgewone jongen met ADHD' van Kinderen voor Kinderen-25 het veel leukere lied ' Boem boem boem' uit Kinderen voor Kinderen-36, waar het niet meer gaat over oorzaken van ADHD, maar over de positieve kanten ervan!